РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2021/1681 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 29 април 2021 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на съвместното предприятие ECSEL за финансовата 2019 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на съвместното предприятие ECSEL за финансовата 2019 година,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0108/2021),

А. като има предвид, че съвместното предприятие ECSEL за електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа („съвместното предприятие“) беше създадено на 6 май 2014 г., по смисъла на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз за целите на изпълнението на съвместната технологична инициатива за „Електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа“ („ECSEL“) за срок до 31 декември 2024 г.;

Б. като има предвид, че през май 2014 г. съвместното предприятие беше създадено с Регламент (ЕС) № 561/2014 ([1]) на Съвета, който влезе в сила на 27 юни 2014 г., за да замести и продължи дейността на съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC;

В. като има предвид, че членовете на съвместното предприятие са Съюзът, държавите членки и – на доброволни начала – асоциираните държави („участващите държави“), и сдружения с частно участие („частни членове“), които представляват техни съставни дружества, и други организации, които са активни в областта на електронните компоненти и системи в Съюза;

Г. като има предвид, че вноските за съвместното предприятие, предвидени за целия период на „Хоризонт 2020“ възлизат на до 1 184 874 000 EUR от средства на Съюза (включително бюджетни кредити за ЕАСТ) за покриване на административни и оперативни разходи, най-малко 1 170 000 000 EUR от участващите държави за оперативни разходи и съизмерими с вноската на Съюза и най-малко 1 657 500 000 от частните членове;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва, че Сметната палата („Палатата“), в своя доклад относно годишните отчети на съвместното предприятие за финансовата 2019 г. („доклада на Палатата“), заявява, че годишните отчети на съвместното предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2019 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с неговите финансови правила и със счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията; отбелязва, че операциите, свързани с отчетите, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти;

2. отбелязва, че общият наличен бюджет на съвместното предприятие (който включва неусвоени бюджетни кредити, пренесени от предходни години, целеви приходи и преразпределени бюджетни кредити за следващата година) за финансовата 2019 година е включвал бюджетни кредити за поети задължения в размер на 203 966 000 EUR и бюджетни кредити за плащания в размер на 232 545 000 EUR; отбелязва, че степента на усвояване на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания е била съответно 100% и 80%;

3. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че към края на 2019 г. Съюзът е предоставил 637 600 000 EUR от фонда по Седмата рамкова програма за съфинансиране на дейности по Седмата рамкова програма и допълнителни 17 931 000 EUR за съфинансиране на съответните административни разходи, както и че натрупаните задължения за тези дейности, поети от съвместното предприятие ECSEL през юни 2014 г., възлизат на 447 342 072 EUR (ARTEMIS 101 425 148 EUR и ENIAC 345 916 924 EUR); отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че в края на 2019 г. съвместното предприятие е отменило приблизително 21 800 000 EUR (приблизително 10 700 000 EUR за ARTEMIS и 11 100 000 EUR за ENIAC) и е платило 372 480 443 EUR (78 362 170 EUR за ARTEMIS и 294 118 273 EUR за ENIAC);

4. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че степента на усвояване на наличните бюджетни кредити за плащания на съвместното предприятие за 2019 г. в размер на 44 805 000 EUR за съфинансирането на проекти по Седмата рамкова програма е била 45,3% и че този нисък процент се дължи главно на забавянето на националните финансиращи органи (НФО) при предоставянето на сертификати за приключване на проекти за текущи дейности по Седмата рамкова програма; отбелязва освен това, че тъй като програмата е приключила в края на 2017 г., посочените

([1]) ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 152.

забавяния увеличават риска средствата по Седмата рамкова програма, които вече са отпуснати на съвместното предприятие, да не бъдат напълно усвоени; призовава съвместното предприятие да докладва на органа по освобождаване от отговорност в тази връзка;

5. отбелязва, че от 30-те участващи държави се изисква да предоставят най-малко 1 170 000 000 EUR за оперативните дейности на съвместното предприятие по „Хоризонт 2020“ през периода, предвиден в Регламент (ЕС) № 561/2014, и че към края на 2019 г. участващите държави, участващи в поканите за представяне на предложения за периода 2014 – 2018 г., са поели задължения в размер на приблизително 763 530 000 EUR и са извършили плащания в размер на приблизително 341 600 000 EUR (29,2% от общия размер на необходимите вноски); отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че ниското ниво на вноските от участващите държави се дължи на това, че някои от тях потвърждават и докладват разходите си на съвместното предприятие едва след приключването на подпомаганите от тях проекти по програмата „Хоризонт 2020“;

6. отбелязва, че от вноските в размер на 1 657 500 000 EUR, които трябва да бъдат направени най-малко от членовете от частния сектор (промишления сектор) за дейностите на съвместното предприятие през периода, предвиден за програмата в регламента, към края на 2019 г. съвместното предприятие изчислява (докладвани, но не утвърдени вноски), че членовете са направили непарични вноски в размер на 705 410 000 EUR, в сравнение с паричната вноска на Съюза в края на 2019 г. в размер на 681 483 000 EUR (до максимум 1 184 874 000 EUR съгласно Регламент (ЕС) № 561/2014) и непаричната вноска от промишления сектор в размер на 102 559 000 EUR; отбелязва в допълнение, че паричните вноски на членовете от промишления сектор са възлизали на 14 922 000 EUR; отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че съвместното предприятие може да изчисли действителния размер на непаричните вноски на членовете от промишления сектор едва след като утвърди вноските на участващите държави в края на програмата и че този факт обяснява големия размер на докладваните, но все още неутвърдени непарични вноски; призовава участващите държави да спазват задълженията си по член 4 от Регламент (ЕС) № 561/2014 по отношение на техния принос и съответното докладване;

7. отбелязва, че съществуват различни процедури между отделните съвместни предприятия, които получават финансови вноски от частни членове; призовава за хармонизация между съвместните предприятия при изчисляването на непаричните вноски; счита, че общата процедура следва да предвижда прозрачни и ефективни методи за оценка, в резултат на които се определя действителната стойност на вноската; призовава Сметната палата да осигури контрол на одитите, извършвани от независими външни одитори; призовава също така за подходяща правна рамка, която да гарантира, че необходимият размер на финансовото участие ще бъде постигнат до края на програмата; отбелязва, че правната рамка би могла да включва изисквания частните вноски да се изплащат преди или по същото време като съответната вноска на Съюза;

8. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че степента на усвояване на наличния бюджет за проекти по програмата „Хоризонт 2020“ за 2019 г. е била 100% по отношение на бюджетните кредити за поети задължения и 89% по отношение на бюджетните кредити за плащания, и че авансовите плащания за проектите по „Хоризонт 2020“, избрани в рамките на поканите за представяне на предложения за 2018 и 2019 г., са представлявали 67% от стойността на извършените през годината оперативни плащания; отбелязва освен това въз основа на доклада на Палатата, че съвместното предприятие е преразпределило 19 000 000 EUR неизползвани бюджетни кредити за плащания от предходни години към оперативния бюджет за 2019 г., като е увеличило първоначалния бюджет за плащания на безвъзмездни средства по програма „Хоризонт 2020“ от 163 080 000 EUR на 182 147 000 EUR, и че съвместното предприятие е обосновало преразпределянето с очакваното увеличение на декларациите за разходи през 2019 г. във връзка с поканите за представяне на предложения за 2014 г. и 2015 г., както и че в края на 2019 г. 59% от преразпределения бюджет са били изпълнени;

Резултати от дейността

9. отбелязва, че съвместното предприятие използва ключови показатели за ефективност (КПЕ) за измерване на оперативните и програмните резултати, както и специфични за „Хоризонт 2020“ общи КПЕ, като същевременно извършва мониторинг на междусекторните въпроси чрез показатели;

10. изисква съвместното предприятие да преразгледа комуникационната си стратегия, за да гарантира, че съответните заинтересовани страни са запознати с неговата мисия, дейности и постижения.

11. призовава Комисията и Сметната палата да прилагат задълбочен метод за проследяване на изпълнението с цел оценка на добавената стойност на съвместното предприятие и включване на социалните последици и отражението върху заетостта, както и въздействието върху пазара; счита, че резултатите от оценката следва да се използват в бъдеще или за преразпределяне на финансирането от Съюза;

12. отбелязва, че общият постигнат коефициент на ливъридж през 2019 г. за програмата на съвместното предприятие (а именно разходите по „Хоризонт 2020“ минус финансирането от Съюза, разделено на финансирането от Съюза) се равнява на 3; освен това отбелязва, че финансиране по линия на „Хоризонт 2020“ в размер на 1 EUR осигурява също така финансиране в размер на 0,93 EUR от националните или европейските структурни и инвестиционни фондове;

13. отбелязва, че през 2019 г. съвместното предприятие е стартирало три покани за представяне на предложения (действия в областта на научните изследвания и иновациите (НИД), иновационни действия и действия за координация и подкрепа (CSA)), в резултат на което са били избрани 15 съвместни проекта от общо 40: осем действия в областта на научните изследвания и иновациите и шест иновационни дейности, както и едно действие за координация и подкрепа; освен това отбелязва, че споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства за 13-те предложения, избрани от поканите за представяне на предложения за 2018 г., са били подписани и всички проекти са започнали своята дейност през 2019 г.; отбелязва освен това трите водещи инициативи — Mobility.E, Industry4.E и Health.E – които дават възможност на общността на съвместното предприятие да продължи да подържа контакти с други общности (например като предоставя помощ за напредъка на съвместната дейност със съвместното предприятие ИИЛ във връзка с проекта „Trials@Home“, като специална покана в този смисъл е одобрена в работния план за 2020 г.); отбелязва постигането на всички оперативни цели на съвместното предприятие за 2019 г.;

14. отбелязва, че според доклада на Палатата към края на 2019 г. степента на изпълнение на програмата „Хоризонт 2020“ е била 71% по отношение на процедурите за покани за представяне на предложения за възложените на съвместното предприятие дейности;

15. отбелязва независимото проучване на въздействието, озаглавено „Study on the impact of ECSEL funded actions“ („Проучване на въздействието на действията, финансирани от ECSEL“) от юли 2020 г., в което се заключава, че съвместното предприятие вече е довело до значителни постижения както на икономическо, така и на обществено равнище, като осигурява положителна рамка за изграждане на доверие и поемане на риск и като ясно допринася за установяването на правилните условия или среда за осъществяването на иновации както на равнище проект, така и на програмно равнище; отбелязва освен това заключението на проучването, че съвместното предприятие е в състояние да насърчава научните изследвания и разработването на решения, които са от пряка полза за гражданите на Съюза и са насочени към справяне с обществените предизвикателства;

16. отбелязва, че въпросът за правата върху интелектуалната собственост (ПИС) трябва да бъде разгледан във всички договори, които могат да доведат до желан ефект или резултат от изпълнението; припомня, че ПИС имат за цел да се защитават правата на отделните създатели, но също така и да се предостави подробна информация за начина, по който правата ще се използват в бъдеще; отбелязва, че тъй като дейността се финансира също и с публични средства, резултатите следва да бъдат прозрачни, достъпни за обществеността и да подлежат на специални изисквания, като например оперативна съвместимост, ако това е необходимо; призовава Комисията да предложи правна рамка за правата върху интелектуалната собственост и тяхното прилагане на пазара, която да включва специални изисквания и разпоредби за разпределение на печалбата;

17. отбелязва информацията, съдържаща се в годишния отчет за дейността на съвместното предприятие за 2019 г. относно баланса между половете в проектите на съвместното предприятие за електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа, която показва, че общият брой на жените, участващи в тези проекти, изпълнявани през 2019 г., и проектите, докладвани през тази година (в ход от 2014, 2015 и 2016, 2017 и 2018 г.), възлиза на 20%, от които 13% са участвали в научноизследователски дейности, а 7% — в неизследователски дейности;

18. призовава Комисията да гарантира, че в бъдеще програмите за дейността на съвместното предприятие ще отговарят на изискванията и целите, предвидени в правото на Съюза, що се отнася до цифровизацията, и ще следват стратегиите в тази област, разработени от Комисията и от промишления сектор;

Вътрешен контрол

19. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че съвместното предприятие е въвело надеждни процедури за предварителен контрол на базата на финансови и оперативни документални проверки и че към края на 2019 г., съвместното предприятие все още не е било започнало да изпълнява новата рамка за вътрешен контрол на Комисията, основана на 17 принципа за вътрешен контрол, която то е задължено да прилага; отбелязва въз основа на отговора на съвместното предприятие, че то е започнало прехода към новата РВК през 2020 г. с план за действие и че то е в процес на определяне на критериите за мониторинг на вътрешния контрол преди валидиране от ръководството, както и че преди да завърши прехода си към новата РВК, то продължава да прилага и наблюдава своя цялостен набор от съществуващи стандарти за вътрешен контрол; призовава съвместното предприятие да докладва на органа по освобождаване от отговорност за актуалното положение в тази връзка;

20. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че съвместното предприятие е предприело стъпки за оценка на изпълнението на последващите одити от НФО и е получило писмени декларации от НФО, в които се заявява, че прилагането на техните национални процедури осигурява достатъчна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, но че въпреки това значителните различия в методологиите и процедурите, използвани от НФО, не позволяват на съвместното предприятие да изчисли единен надежден претеглен процент грешки или процент остатъчни грешки за плащанията по Седмата рамкова програма; отбелязва освен това въз основа на доклада на Палатата, че за проектите по Седмата рамкова програма плащанията, извършени от съвместното предприятие през 2019 г., са възлизали на 20 305 796 EUR (в сравнение с 41 247 048 EUR през 2018 г.), което представлява 11,2%

(в сравнение с 22% през 2018 г.) от общия размер на оперативните плащания, извършени от съвместното предприятие през 2019 г., и че за тези плащания Палатата е приложила процента остатъчни грешки, установен от Генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“ за цялата Седма рамкова програма, който се е равнявал на 3,52% в края на 2019 г.;

21. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че във връзка с плащанията по програма „Хоризонт 2020“ Общата служба за одит на Комисията отговаря за последващите одити, и че въз основа на резултатите от последващите одити, налични към края на 2019 г., съвместното предприятие е отчело представителен процент грешки в размер на 3% и процент остатъчни грешки в размер на 1,48% за проектите по „Хоризонт 2020“ (уравнявания и окончателни плащания); освен това отбелязва въз основа на предложението на Комисията за Регламент за „Хоризонт 2020“, че – по отношение на разходите за научни изследвания в рамките на „Хоризонт 2020“ – постигането на риск от грешки на годишна основа в диапазона от 2 до 5% е реалистична цел (като се вземат предвид разходите за проверки, предложените мерки за опростяване с цел намаляване на сложността на правилата и свързаният с това присъщ риск във връзка с възстановяването на разходите по научноизследователския проект), както и че крайната цел за остатъчно ниво на грешки при приключването на програмите (след отчитане на финансовото въздействие на всички одити, корекции и мерки за възстановяване) е постигането на равнище възможно най-близко до 2%;

22. отбелязва, че като част от контрола на оперативните плащания Палатата е извършила одит на произволна извадка от плащания по „Хоризонт 2020“, направени през 2019 г. на равнището на крайните бенефициери, за да потвърди процента грешки, определен от последващия одит; отбелязва, че посочените подробни одити на Палатата са разкрили системни грешки, свързани с декларираните разходи за персонал, като основните източници на грешки са погрешното изчисляване на почасовата ставка за собственика на дружеството и използването на годишни почасови ставки, които не се основават на приключена финансова година; призовава съвместното предприятие да подобри системата си за деклариране на разходите за персонал и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за развитието по този въпрос;

23. отбелязва, че съвместното предприятие е приело план за действие през април 2018 г. и че някои дейности вече са завършени, като по-голямата част от дейностите предстои да бъдат изпълнени през 2019 г., докато за някои от дейностите се счита, че са извън обхвата на съвместното предприятие;

24. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че през 2019 г. съвместното предприятие се е договорило за график на плащанията за уреждане на положението с паричните вноски за административни разходи в размер на над 1 000 000 EUR, които не са били фактурирани на члена от промишления сектор AENEAS – въпрос, повдигнат при одита на Сметната палата във връзка с освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2018 г. – и че то е издало първо нареждане за събиране на вземания от AENEAS в размер на 549 500 EUR, както и че в съответствие с графика на плащанията оставащата сума в размер на 550 023 EUR трябва да бъде събрана през 2020 г.;

Вътрешен одит

25. отбелязва, че през последното тримесечие на 2019 г. Службата за вътрешен одит (IAS) е предприела последващи действия във връзка с одитните препоръки с цел оценка на напредъка, постигнат по изпълнението на висящите препоръки, произтичащи от предишни одити на IAS, и че тя е стигнала до заключението, че всички препоръки, отправени по време на одита на настоящия общ център за изпълнение, са били действително изпълнени; отбелязва, че по отношение на одита на управлението на изпълнението на дейностите на съвместното предприятие, една от двете препоръки (относно показателите за изпълнението и инструментите за мониторинг) е изпълнена ефективно, а другата (относно рамката на изпълнението) продължава да бъде висяща, тъй като е била изпълнена частично; отбелязва, че през юли 2019 г. IAS е публикувала своя стратегически план за вътрешен одит за периода 2019—2021 г., който се основава на резултатите от задълбочена оценка на риска, извършена от IAS през ноември 2018 г.; отбелязва освен това, че съгласно този план за вътрешен одит, одитът на изпълнението и приключването на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства по програма „Хоризонт 2020“ на съвместното предприятие, който има за цел да оцени адекватността на структурата и ефикасността и ефективността на въведените вътрешни проверки, беше започнат през 2019 г. и все още е в ход;

26. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че съвместното предприятие трябва да подобри процеса на вътрешна комуникация, за да идентифицира бенефициерите, застрашени от несъстоятелност, и за да докладва своевременно за авансово финансиране, при което има риск да не бъде възстановено, и вследствие на това е възможно оповестените в годишните отчети активи по предварителното финансиране да са завишени; призовава съвместното предприятие да докладва на органа по освобождаване от отговорност за евентуалното развитие по този въпрос;

Управление на човешките ресурси

27. отбелязва, че към 31 декември 2019 г. съвместното предприятие е имало 30 служители от общо 31, тъй като е била разрешена втора позиция на национален експерт, но тя все още не е била запълнена; отбелязва съществената работа на съвместното предприятие, посветена на изготвянето на актуализацията на правилата за прилагане на Правилника за длъжностните лица.